

Tidningarna och makten

Arbetarrörelsens och vänsterns förhållande till sina tidningar är en sorglig historia. Vänsterpartiet Lunds styrelsemajoritet tycks vilja lägga ytterligare ett kapitel till den genom förslaget att lägga ner Veckobladet.

Vad är då skälet till att det så ofta blir konflikter om tidningar? Svaret är nästan alltid att det handlar om makt. Ledningen för en organisation vill ha en megafon, medan de som kan skriva och ge ut tidningar själva vill bestämma vad de ska skriva. Det brukar sluta med att maktens män ställer ultimatum: skriv som vi vill eller lägg ner tidningen. Men det är inga egentliga alternativ: tidningar som blir hushondens röst vill ingen läsa frivilligt och så läggs de ner ändå. Så gick det t.ex. för vänsterpartiets dagstidning och senare veckotidning Ny Dag och så har det gått med stora delar av den socialdemokratiska pressen. Häromåret försökte Rune Liljekvist och Anders Neergaard genomdriva styrelsemakt över Veckobladet och när det inte lyckades kommer nu nedläggningen. Andra har som bekant gått ännu längre: partidistriktet i Skåne har ju tagit ett beslut om att VB inte får delas ut på dess konferenser.

Det unika med Veckobladet är att den i stor utsträckning prenumereras och läses utanför vänsterpartiets medlemskrets och att den i huvudsak har varit ekonomiskt självbärande. Det finns många små trevliga och informativa medlemsblad i det politiska Sverige, men

forts på sid 2

Konflikten i partiet – då och nu

Det tog två decennier. Kanske kan man i backspegeln inse att vi alla överdrev betydelsen av konflikten. Men om jag skall vara ärlig, är Lars Ohlys erkännande att vi hade rätt av stor personlig betydelse för mig. En gammal konflikt kan läggas till historien.

För 20 år sedan var Kommunistisk Ungdom (KU), VPKs dåvarande ungdomsförbund, en organisation präglad av interna konflikter. Ledningen för KU var uttalade leninister. Ungdomsförbundet bekände sig till "marxismen-leninismen". Kritisk lojalitet med den världskommunistiska rörelsen var viktig. De statsbärande kommunisternas ungdomsförbund deltog på kongresserna och möttes oftast av stort jubel. I Skåne och på några andra ställen kämpade vi för ett icke-leninistiskt ungdomsförbund, fritt från lojalitet med de östeuropeiska diktaturerna. Vår internbulletin döptes till Motviljan, för att klargöra vår inställning till ledningen.

Ohly i ledningen, då

I ungdomsförbundets ledning satt Lars Ohly. I senaste numret av Vänsterpress tog han starkt avstånd från marxismen-leninismen, som en dogmatisk och förstelnad ideologi. På samma sätt som Vänsterpartiet i Lund hade rätt i sin inställning till diktaturerna i Östeuropa hade vi inom den Skånska oppositionen rätt i vår kritik av leninism, demokratisk centralism och andra absurda företeelser i ungdomsförbundet.

Lars Ohly hävdar att han är kommunist. När han klargör att han är kommunist, visar det sig att han inte är mycket mer kommunist än vad jag är. Däremot betraktar han begreppets historiska belastning på ett annat sätt än jag. Lars är inte leninist, han är en tydlig förespråkare för parlamentarisk demokrati (notera hans kritik av Kuba) och han är för att partiet söker sakpolitisk framgång genom kompromisser med andra partier. Han har erkänt att hans tidigare motstånd mot namnbytet från VPK till V var felaktigt. Han har i sin politiska praktik visat att han är en uttalad pragmatiker, som klarar att ta ansvar för också svåra politiska beslut. Dessutom är Ohly en sympatisk person.

Ohly i ledningen, nu

Sammantaget gör detta att han skulle kunna bli en framgångsrik partiledare för Vänsterpartiet. Förutsättningen är dock att han omges av en partiledning som representerar hela partiets politiska bredd. Intrigören Daniel Sestrajčić i valberedningen har lyckats skapa ett förslag som framhåller just partiets mer dogmatiska falang på bekostnad av framförallt partiets vänstersocialister. Ett parti med Lars Ohly som ordförande, men omgiven av en sådan partistyrelse, blir ett vingklippt parti.

Ohly väljer att beteckna sig som kommunist. Ett begrepp som vi är många som av olika orsaker tar avstånd ifrån. Som blivande partiledare ställs det därför extra höga krav på tydlighet både när

det gäller synen på partiets historia och dess roll i Svensk politik. Detta handlar inte bara om hur Ohly kommer att uppfattas utanför partiet, utan vilken roll han kommer att spela internt.

På få ställen har konfrontationen mellan olika inriktningar i Vänsterpartiet nått sådana nivåer som i Skåne. Konfrontationen har präglat valet av kongressombud och nomineringar till partistyrelsen. Vid nominering till partistyrelsen satte valberedningen upp ett negativt kriterium – de som visat sig alltför inriktade på samarbete med Socialdemokraterna fick inte nomineras. Anmärkningsvärt nog uppfyllde Ohly inte detta kriterium! Trots detta nominerades han till ordförande! Detta speglar en kluven inställning till Ohly, som bara han själv kan råda bot på.

När det kommer till kritan, kanske vi inte överdrev betydelsen av konflikten. En politisk kultur präglad av revolutionsromantik och leninistisk organisationsdisciplin som odlats inom delar av Kommunistisk Ungdom och senare Ung Vänster har bidragit till dagens situation i Vänsterpartiet. Den konflikt vi nu ser i Skåne, påminner i oerhört hög grad om vad jag upplevde i Kommunistisk Ungdom för 20 år sedan. Låt oss hoppas att det inte tar två decennier till att klara av denna konflikt. Vad vi behöver är ett öppet, anti-auktoritärt parti som förmår rymma alla de olika åsiktsströmningar som utgör allianspartiet Vänsterpartiet.

Henrik Smith

Finns ett liv efter 30?

Vänsterpartiet är huvudman för Veckobladet. Detta har uttryckts på lite olika sätt genom åren. Vi har varit organ för, utgivna av och det är vi fortfarande fast det står inte på framsidan längre.

Huvudmannen har under en längre tid tisslat om att nu är det nog, 30 är räcker och blir över. Nu är det dock slut på tisset. Inför årsmötet nu på lördag är det raka rör. Här publicerar vi delar av motioner och reservationer.

Till årsmötet finns en motion från Henrik Smith:

Veckobladet är Vänsterpartiet i Lunds utåtriktade tidning. VB speglar Vänsterpartiet i Lunds verksamhet, även om fler bidrag från aktiva kunde göra detta ännu bättre. VB har också stor betydelse för den image av öppenhet som vi i Lund traditionellt står för. VB spelar en viktig roll som debattforum. VB möjliggör ett menings-

utbyte mellan medlemmar och andra som står partiet nära. Kort sagt, VB är en viktig del av vänsterpartiets i Lunds offentliga identitet. Därför är det viktigt att VB ges möjlighet att drivas vidare. Jag yrkar därför att

- VB ges utrymme för redaktionellt arbete på partilokalen
- VB garanteras 10.000 kr som förlustgaranti under 2004.

forts på sid 2

Veckobladet – en tillgång för Lundavänstern även i morgon!

Nu har ryktet nått även mig – generationsskiftet inom Lundavänstern hotar göra slut på VB. Detta anrika organ, ett partiets ansikte i Lund i klass med Röda Kapellet, läst inte minst av vänsterns motståndare, väntas få dödsstöten vid årsmötet på lördag. Är det möjligt? Tänk er att kunna följa och debattera vänsterns Lundapolitik bara i Sydsvenskans spalter – det kan väl ingen gruppering inom partiet önska?

Men hur ska ett för alla inblandade så tokigt beslut kunna undvikas? Knappast med den metod en av de närmast sörjande föreslår, och som han ironiskt nog själv kritiserat nytraditionalisterna för att använda – mobilisera röstboskapen kallas det visst.

Jag menar att den nuvarande majoriteten har intresse av en kanal utåt, även om den ännu inte tillräckligt insett detta. Att lägga ner VB är att fränhända sig en fungerande kanal, och det kommer inte att bli lätt att skapa en ny när väl majoriteten vill arbeta på att nå ut till bredare grupper i samhället.

Varför majoriteten – *de andra* – idag vill lägga ner VB är därför en viktig fråga. Det handlar säkert inte på något enkelt sätt om åsiktsintolerans. Det pågående generationsskiftet är mycket konfliktfyllt.

Finns ett liv...

forts. från sid 1

Henrik Smiths motion besvaras av styrelsen:

Styrelsen delar inte motionärens syn på VB och föreslår därför årsmötet

– att avslå motionen

– att VB och dess tillgångar överförs till från partiet till en separat förening. Redaktörerna skall först tillfrågas om de vill ta över det juridiska ansvaret för VB, nekar de till detta läggs tidningen ner. Detta innebär att banden bryts mellan VB och Västerpartiet i Lund. VB flyttar då ut från partilokalen senast 1 april 2004.

Reservation mot styrelsens förslag angående VB:s framtid

Det framtida förhållandet mellan VB och Västerpartiet i Lund kommer att tas upp på årsmötet, det har bland annat inkommit en motion i frågan. Styrelsen har lagt ett förslag som innebär att banden mellan VB och Västerpartiet bryts, förslaget kan också medföra att VB läggs ner. Jag har i styrelsen reserverat mig mot detta beslut, och vill gärna motivera mitt ställningstagande i form av en bakgrund till den nuvarande situationen. Min avsikt är inte att reda ut vem som har eller haft rätt eller fel, det får göras i något annat sammanhang.

VB har i snart 30 år spelat en viktig roll för VPK/Västerpartiet i Lund. Det har varit ett våra viktigaste ansikten utåt. Den formella

VB är den enda plats där *de andra* inte har fotfäste. De har också i VB utsatts för många välformulerade råsopar från *de gamle* sedan de började arbeta sig in i den lokala politiken. Någon riktig öppenhet för de andras motiv för sin politik, någon analys av den frustration bland unga radikala som kan bidra till att förklara fronderingen mot de gamle, tycker jag inte ha funnit i VB. Däremot en massa trampade tår.

Partiets internbulletin, som inte är inriktad på debatt, fungerar troligen bra som informationskanal för de som arbetar aktivt. Men den är usel som kanal för kontakt med alla mer passiva sympatisörer och intresserade inom partiet, och när inte alls folk utanför. Den betyder i praktiken väldigt litet för att bevara partiet starkt även när de ideologiska motsättningarna ökar.

Måste de gamles visdom gå förlorad?

Det finns ett område där de andra redan idag borde känna behov av dialog med de gamle, nämligen kommunalpolitiken. Partiet måste ju fungera bra i partisamarbetet om det ska vinna fortsatt förtroende bland väljarna. För de som är oerfarna i kommunalpolitik kan förtroendeuppdrag visa sig väldigt

kopplingen till partiet har varierat genom åren. Under vissa perioder har VB betraktats som organ för partiföreningen, men under senare år har man använt formuleringen "utgiven av" Västerpartiet i Lund. Partiet har utsett ansvariga utgivare, medan redaktionens sammansättning baserats på visat intresse. Detta har många gånger varit en fördel, men har också skapat problem. VB:s ekonomi har varit kopplat till partiföreningen, antingen via direkta anslag eller genom förlustgaranti som använts vid behov.

VB har ofta väckt känslor inom partiföreningen, många har precis som jag ofta varit irriterade över olika inlägg och en viss jargong, men ändå fortsatt prenumerera, och har även medverkat i tidningen. Det är dock tydligt att VB har haft svårt att hantera att det kommit in nykamrater i partiföreningen, och att för dessa kamrater har inte tidningen samma plats i partilivet som för oss som varit med längre.

Detta har medfört svårigheter att lösa de motsättningar och problem som uppstått kring VB. En växande grupp medlemmar har helt enkelt tröttnat på tidningen, och vill bryta bandet mellan VB och partiet. De upplever VB som ett organ för en minoritet inom partiföreningen. Detta förstärktes efter årsmötet 2003, då VB i ett flertal inlägg gick till angrepp mot majoriteten på årsmötet, och särskilt mot den nyvalde ordföranden. Många kamrater som tidigare

svåra att hantera. Det kan leda till att uppdrag missköts. Hur kan en sådan utveckling motverkas? En väg borde vara att lyssna på och debattera med dem som har mer rutin av det slagets politiskt arbete. Det kräver en fungerande arena för dialog och debatt, och där har VB hittills fungerat hyggligt.

Är det i praktiken för sent att vända konflikten om VB till en positiv lösning? Har redaktionerna diskuterat vad de kan göra för att möta situationen? Kan de öppna spalterna för mer av den information som nu går i internbulletinen? Kan de ge utrymme för de andra att, utan att alltid drabbas av de gamles avancerade skrivarpåhopp, ge sin syn på lokalpolitiska frågor? Kan de arbeta för en gemensam och konstruktiv diskussion om partisplittningen och riskerna för en försvagning av partiet?

Generationsskiftet är ofta problematiska, har vi lärt från familjelivets dynamik. Där förväntas de äldre bidra med både visdom och tålmod. Lyckas de inte, löper de själva risken att förlora kontakten med de yngre. Visst förlorar båda parter på en splittring, skillnaden är att de yngre är de som går vidare i livet.

Bertil Egerö

accepterat VB började då tappa tålmodet.

Utöver dessa politiska problem har det tillkommit ett praktiskt problem: lokalfrågan. Partiets verksamhet har växt, och vi börjar bli trångbudda på lokalen. Det är ofta svårt att få plats för möten. VB görs på expeditionen på måndagskvällar, och det visade sig under EMU-kampanjen att expeditionen vid flera tillfällen behövde användas för partiarbete, något som skapade irritation hos samtliga berörda. Lokalfrågan har egentligen inte direkt med de politiska problemen att göra, men i praktiken finns det förstås ett samband.

Styrelsen har uttalat att man vill ha bort VB från partilokalen. Jag har haft kontakt med VB i frågan, och man vill inte flytta. Man anser att detta skulle bryta kontakten med partiet, och man vill gärna ha de kontakterna kvar. Det har kommit in en motion till årsmötet från Henrik Smith, som föreslår att nuvarande ordning bibehålls.

Styrelsen har besvarat motionen med ett förslag om att VB och dess tillgångar skall överföras från partiet till en separat förening. Redaktionen skall tillfrågas om man är intresserad, som så inte är fallet läggs tidningen ned.

Jag har reserverat mig till förmån för ett eget förslag:

VB får status som utskott i partiorganisationen, och rapporterar till styrelsen på samma sätt som övriga utskott. Man flyttar ut från partilokalen senast 1/4 2004.

Tidningarna och makten
forts. från sid. 1

inget liknande. VB företräder vänsterpartiets politik, men gör det med en öppenhet och en kritisk hållning som inte är så vanlig. Det har varit vårt sätt att slå vakt om Lunds hundra år gamla vänsterradikala traditioner.

Men vad som också är sant är att Veckobladet i stor utsträckning är gjord av och skriven för en äldre generation. Den är helt enkelt i stort behov av förnyelse. Där kan man bara drömma. Själv har jag tagit intryck av den väldiga politiska kraft som finns bland de unga: hos tjejerna, hos hela vägen av andra generationens invandrare. Tänk om denna kraft skulle kunna komma till uttryck i ett Veckoblad och nå utanför de egna kretsarna! Det måste väl vara bättre att ta över en tidning genom att skriva i den än att lägga ner den? Skulle inte den goodwill och det väljarstöd vänsterpartiet har i Lund vara värt något?

Sten Henriksson

PS. Någon menar säkert att det är föråldrat med tidningar som Veckobladet och att det är Internet som gäller. Jag tog del av Västerpartiet Lunds hemsida (<http://vansterpartiet.lund.se/~lund/>, betraktad 23 januari). Man hälsas där av utropet "Hoppas ni haft en SKÖÖÖÖN SOMMAR" och får veta att det är ett medlemsmöte i november. Till det kommer en av de egendomligaste telefonlistor jag har sett och vars enda avsikt måste vara att förvirra klassfienden. Vill man läsa en text på spanska får man klicka på en text där det står "Castellaño" och det är inte heller så bra.

Sidorna är inte väl värre än många andra på webben men de vittnar om mediets svårigheter. Websidor kräver ständig uppdatering och underhåll, det räcker inte med aldrig så ambitiöst arbete inför en valrörelse. Webmaster för dessa sidor är Anders Neergaard och det jag säger här handlar inte om personer utan är strukturellt. Det är nämligen karaktäristiskt att den dominerande ledaren i en organisation tar på sig en sådan här uppgift – den ger makt över informationen – men sedan naturligtvis inte har tid att sköta den.

Detta ska ses som ett kompromissförslag som innebär att styrelsen får stöd för uppfattningen att VB ska flytta ut från lokalen, men att redaktionen får stöd för att VB fortfarande är en del av partiet.

Mitt förslag är också ett försök att tänka långsiktigt. Det finns en förståelig irritation mot VB, med vi vet inte hur låget är eller vilka behov partiet kan tänkas ha om fem eller tio år. Därför vore det felaktigt att göra sig av med en utåtriktad informationskanal, som trots allt många gånger varit en tillgång för partiet.

Hans Persson

I Lund på sjuttitalet

"Järnvägen klöv staden i två delar, den västra och den östra. På väster bodde de riktiga arbetarna och på öster de som sade sig strida för arbetarna, dvs. de studenter som strävade efter proletariats diktatur."

Matilda har kommit från den småländska landsbygden till Lund i juni 1970 och orienterar sig i stadens sociala och politiska geografi. Hon får den snabbt klar för sig eftersom hennes första bostad blir ett sommarledigt rum på Smålands bostadshus Korpamoen. Matilda är huvudperson i en romansvit av pseudonymen Matilda Valfridsson vars andra del *Vetenskapen och politiken* utkom i fjor.

Litteratur och dokument

Veckobladet har genom åren recenserat ett antal utvecklingsromaner från Lund. Mönstret är etablerat sen gammalt. Huvudpersonen kommer till Lund för att studera, träffar på utmaningar och svårigheter, lär känna intressanta människor och nya miljöer, möter inte sällan kärleken (eventuellt i pluralis), får sina törnar, utvecklas och mognar, lämnar Lund.

Ibland blir resultatet betydande litteratur, som hos Fritiof Nilsson Piraten, oftast inte. Men litteratur kan ha andra värden än de litterära, framför allt dokumentära. Mer gestaltning och "ljug" ger ofta bättre litteratur medan det obearbetade är bättre som dokumentation.

Matilda Valfridssons bok tillhör kategorin "Mitt livs roman" och har ett betydande dokumentärt värde.

Karriärer

På Smålands får Matilda inte bo kvar när terminen börjar för det är kö till studentrum, och så inleds en tidstypisk bostadskarriär: inackorderingsrum i villa, korridorrum på Delphi, fyrklöverrum i samma om-

råde, pentryrum på Ulrikedal för att komma närmare stan – fast sen blir det åter korridorer igen. Ulrikedal och Parentesen. Studiekarriären är heller inte intressant. Studentbetyget räcker inte för antagning till läkarutbildning, så hon läser kemi för att meritera sig men det räcker fortfarande inte så Matilda väljer Tandläkarhögskolan i Malmö. Tilltagande reumatiska besvär gör att hon finner ett stående yrkesliv olämpligt och efter en period som laboratorieamanuens sadlar hon om till Socialhögskolan.

Som hon inte gillar. Flum, jämfört med den naturvetenskap och medicin som hon prövat på. För flummet står den antiauktoritära vänster som hon själv ändå tillhör. Av kursens cirka 30 elever röstar 25 på vpk och några av de övriga på yttervästantergrupper. Till det antiauktoritära hör stormötena på AF: stora sak. "En del diskussioner drog ut på sena nätterna, men Matilda gick inte hem fastän det var sent, det gällde att vara där när det röstades, precis som i Riksdagen."

Det röda Smålands

Matilda kommer alltså från Småland och hamnar på Smålands nation. Hon tycks inte gå med i något politiskt parti eller någon smågrupp utan nationen tycks vara hennes politiska bas, och hon beskriver utförligt hur arbetet där är organiserat. Hon är också med i det kortlivade studentpartiet PSF och i u-gruppen, som hade många aktiva just på Smålands. Hon slutar brodera vilket anses som borgerligt men sen blir det på modet att sticka bland nyvaknade feminister. Hon demonstrerar förstås för Vietnam och Chile. Hos läser Dackekuriren och fascinerar av liberalen Lars Westerberg som av den röda redaktionen länge tilläts fortsätta med sina självutlämnande krönikor.

("När Lars Westerberg lyfter blicken över ollonet skådar han sin egen navel", skrev en elaking.) Men hon fascinerar också av Gunnar Wetterberg som okuvligt håller appellmöten på Mårtenstorget.

Det handlar nog om vpk-möten för Wetterberg var mycket aktiv där. Annars redovisar Matilda inte någon direktkontakt med partiet men deltar på åtminstone ett av dess arrangemang: "En vår anordnade Vänstern i Lund sin 'vårpromenad' medelst tåg, norrut. Fikakorg medtogs och det blev picknick i det fria i flera timmar. Matilda följde med en kompis dit. Hon var med i KFML(s)." Detta "hon" syftar säkert på kompis, för organisationens medlemmar skyddade det vedernamn som de hade fått av utbrytargruppen KFml(r). Vilken senare ju överlever som KPMLr medan s-arna så småningom dog efter namnbyte först till Sveriges Kommunistiska Parti och sedan Solidaritetspartiet. Vad vårpromenaden med chartertåg beträffar torde det ha varit den som gick till Stehag eller möjligen den till Rövarekulan.

Hur går det i Lagomköpinge?

Vetenskapen och politiken är alltså andra delen i en serie och författaren har utlovat två delar till. Kanske kommer hon att ta upp andra erfarenheter där. Kärleken som brukar spela en betydande roll i utvecklingsromaner behandlas här med lätt hand. I förbållande nämner Matilda att hon flyttat ihop med en kille och bara något utförligare beskrivs hur han bryter upp.

Bryter upp, från Lund, gör också Matilda så småningom, när hon blivit färdig socionom och hamnat i "Lagomköpinge". Det är ett namn så fyndigt att åtminstone jag väntar på att få läsa nästa del.

Gunnar Sandin

Från Regionen

kan berättas att IT-upphandlingen blir ytterligare fördröjd eftersom det tar längre tid än beräknat att värdera de olika anbudena. Detta torde innebära bättre möjligheter för det egna förslaget eftersom det ju är förankrat i verksamheterna och den komplicerade verkligheten. Sen får man kanske "outsourcing" avgränsade delar. Bara att hoppas. Helt tokigt höll det ju på att gå då den politiska nivån hållits utanför medan tjänstemännen styrde och ställde. Svårt att tro att inte högsta ledningen av socialdemokrater varit informerade.

När det gäller regionens lönepolicy är det faktiskt så att någon politiskt diskuterad och utformad ännu inte framkommit utan att riktlinjer givits från tjänstemännen via regiondirektören Welff. Det som framför allt framförs är att lönesättning är ett chefsbeslut även om lönen fastställs genom förhandlingar med de fackliga organisationerna. Sedan är det viktigt att "lönespännvidden" ökar. Jämställdheten skall också beaktas. (Regionen har fått kritik av Jämsjö eftersom man tidigare ej inkommit med s.k. jämställdhetsboksutslut och efteranmälan). Nu skall handlingsplaner för jämställda löner upprättas 2004 både på förvaltnings- och regionnivå.

På den vårdcentral där jag arbetar visade det sig att löner för samtliga anställda nu finns i en enda påse för chefen att fördela mellan och inom olika yrkesgrupper. Lokala potter och fackliga lokala förhandlingar är borta. Särskilt viktigt är det att se till lönespridning. Vårdförbundet vill ha sådan gärna upp till 50%. Överenskommelse har träffats med dem om att alla förvaltningar år 2004 skall ha "direktlönesättning" d.v.s. efter lönesamtal fastställer chefen den nya lönen meddetsamma. Denna ordning vill man införa även för övriga medarbetare.

På vårcentralen Södervärn i Malmö vill vi i hela läkargruppen i stället ha samma lön och vi kommer att verka för detta framöver.

Saima Jönsson-Fahoum

Skånska tankebanor – järnvägar i dröm och verklighet

Skåne är och har varit ett av Sveriges järnvägstätaste landskap. Det finns också ett antal livaktiga järnvägsföreningar, en av dem är Museiföreningen Skånska Järnvägar med säte i Brösarp. De har förtjänstfullt gett ut en intressant bok om järnvägsprojekteringar i Skåne 1950-1913. Skånska "tankebanor" av Karl-Gösta Alvfors.

Boken tar upp en sida av järnväghistorien som ofta glöms bort: alla idéer och önskemål om nya järnvägar, varför några blev verklighet, men de flesta stannade vid drömmar eller halvfärdiga projekt. Den behandlar en tid då vårt samhälle förändrades i grunden, och där järnvägens tillkomst var en viktig del av denna förändring.

Alvfors har gjort ett gediget arbete. Han presenterar den närmast osannolika summan av 242 olika projekt avgränsade till den del av Skåne som ligger sydost om en linje Malmö-Hässleholm-Bromölla. De behandlas naturligtvis inte isolerade var för sig, utan sätts in i ett sammanhang. Järnvägsprojekten relateras till den ekonomiska och samhällsliga utvecklingen. Boken tar upp jordbrukets utveckling, handel, industrialiseringen och liknande faktorer påverkan på projekteringen av järnvägar. Bitvis känns det snarare mer som om man läser en ekonomisk-historisk avhandling än en järnvägsbok.

Författaren har också analyserat argumentationen för och emot

olika projekt. Han har då utgått framför allt från tidningslägg, men också från annat arkivmaterial. Något som fick mig att höja på ögonbrynen var bristen på samordning av järnvägsbyggandet. Om man bortsett från de få statliga stambanorna får man en bild av en huggsexa mellan olika intressen, där olika städers strävan efter att bygga ut sitt omland spelade en stor roll. Lunds stad spelade nog inte den mest framträdande rollen. Ekonomisk styrka och samarbete mellan kommuner och lokalt näringsliv kunde vara utslagsgivande i den kampen, och resultaten kanske inte alltid blev de mest optimala på längre sikt.

Jag måste erkänna att boken inte alltid är lättillgänglig. Faktama-

teriet är omfattande, samma sak gäller för mängden fotnoter. Materialet lättas dock upp av en stor mängd kartor och diagram. Läsningen underlättas om man har kunskaper i förväg om Skånes järnvägar och dess historia. De politiska aspekterna har en tendens att komma i skymundan. Den framväxande arbetarrörelsens påverkan på järnvägens utveckling berörs endast på ett par ställen.

Dessa påpekanden får inte skymma det faktum att Alvfors gjort ett imponerande arbete. Boken kan rekommenderas till den som är intresserad av järnvägs-historia, och kan även ligga till grund för reflektioner kring nutidens stora och små järnvägsprojekt.

Hans Persson

VECKOBLADET Svartbrödersg 3, 22350 Lund. Tel 046/138213. Utges av V Lund. Prenumerationsavgiften, 250 kr/år, insättes på postgiro 1 74 59-9. **Ansv utgivare: Ola Hagring** Tel 046/143309 Manus sändes till ovanstående adress el. e-post till: vbladet.lund@passagen.se. Red. förbehåller sig rätten att korta i insänt material. Tryck: KFS AB, Lund. Adressbyte: sänd e-post, eller använd postens adressändringskort.

Begränsad eftersändning. Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Vem kan man lita på?

När man läser Sestrajcijs felskickade e-brev formulerar sig automatiskt två kommentarer 1) Det är utomordentligt allvarligt och illavarslande om en person som vid utövandet av ett viktigt förtroendeuppdrag ägnar sig åt att konspirera och i smyg diskutera sina medförtroendevaldas renligheter 2) Det är dessutom ett utslag av ett ovanligt dåligt omdöme att skriftligen uttrycka sina misstankar i ett e-brev. En god regel när man skriver e-brev är att aldrig skriva något som man inte kan stå för offentligt. Det är något som en person som vill vara ombudsman i organisationen borde känna till. Sestrajic är naturligtvis välkommen, precis som alla andra, att uttrycka sina åsikter, och kanske också sina tvivel om partivännernas dygd, offentligt (till exempel här i Veckobladet) så att de kan bemötas. Att i samband med utövningen av sitt förtroendeuppdrag, spekulera kring vilka andra kamrater i samma valberedning man egentligen kan lita på är knappast kamratligt – åtminstone inte i den civila och allmänna betydelsen av ordet "kamratlighet". Men Sestrajic kanske verkar i en tradition där "kamrat" också kan betyda något annat?

mb

Sten i glashus

Kulturpersonligheten (mitt citat!) Gunnar Sandin sa för två veckor sedan att det är "en mänsklig rättighet att få sitt namn rätt stavat." Detta i samband med att han hamrade på sin favorit Daniel Sestrajic ännu en gång.

Kasta sten i glashus, Gunnar? Om man nu ska ta till slika överord så vill jag överta uttrycket och hävda att man som läsare har rätt att få korrekta texter sig tillsända av det älskade Veckoblad som man ändå betalar en slant för.

Projicering? Istället för (eller som komplement till) att jaga hatobjektet DS kunde Gunnar granska sitt eget fögderi lite noggrannare. Jag har åtskilliga gånger påpekat att det är alldeles för många korrekturfel i VB. Till och med av en sådan språkkonstnär som Gunnar själv.

Felstavningar, uteblivna ord, bindstreck mitt i ord utan orsak; felen äro legio. Sedan jag själv övervarit en session – ja, kanske en rit – och noterat det arkaiska sätt på vilket VB produceras, så har min förståelse för hur felen blir till ökat. Men absolut inte min acceptans av eländet!

Läs senaste VB! Gunnars första sida innehåller hela sex korrekturfel. Det är alldeles för mycket! Och ändå inget rekord på något vis. Det här är inte bara en petimäters klagovisa. Fel i en text minskar intresset för texten, ja är felen många finner man sig till slut leta fel, istället för att ta till sig texten. Mänskligt, ja. Men föga konstruktivt.

Därför är det redaktörernas plikt att fundera oss med en så felfri text som möjligt. Arbetet därför innefattar inte bara att avstå från att förvanska sina egna texter (vilket sker), utan också att tvätta andras texter tills de blir så läsbara som möjligt – utan fel.

Inte bara för att ta udden av denna text, men även därför, vill jag med enfass hävda att hotet från Gr och Lucifer att upphöra med sina julsamtal över två sidor, måste ses som någon infam propaganda från motståndarsidan. "Varje rykte om att motståndet ska avbrytas är falskt!" eller hur det nu stod i telefonkatalogen. Anakronistiska har de alltid varit och just det är en av finesserna med detta lärda, märkliga samtal – som ju enbart det motiverar abonnemang.

Håkan Olsson

Ohly och Svensson Smith på samma lista

Riskorganisationen Bilfront har genomfört en ny omröstning på sin hemsida om vilka som är bilismens värsta fiender. Karin Svensson Smith kom tvåa – liksom förra året. På tredje plats hamnade en nynominerad Lars Ohly, med motiveringen: "Ohly leder bland annat en kampanj för att slösa bort ännu mer pengar på SJ" *Bilfronts kommentar:* Nästan lika bifientlig som Svensson Smith. Varför inte satsa på en bilvänligare linje och vinna nya väljare?

Motiveringen till Karins nominering lyder: Karin Svensson Smith, riksdagsledamot (v), ständigt på barrikaderna mot bilismen. Karin Svensson Smith missar inga tillfällen att angripa bilismen. Det värsta är dock att hon i många sammanhang är den enda politiker som talar om trafik och det finns ingen annan politiker som bemöter henne. Svensson Smith har suttit med i flera statliga utredningar

och drivit igenom församlingar för svenska bilister. *Bilfronts kommentar:* När får vi se någon bilvänlig politiker ställa Karin Svensson Smith till svars?

Det är naturligtvis något som vänsterpartist kan vara stolt över att två av partiets ledande personer uppmärksammas i det här sammanhanget. Även om människorna bakom "riksorganisationen Bilfront" inte tillhör landets mest klartänkta i miljö- och trafikfrågor, verkar de i samma riktning som globalt mäktiga krafter.

Som etta hittar vi, precis som förra året, Bosse Ringholm – eftersom det är skatt på bensin.

mb

Cuba och Internet

I en intervju med Karin Svensson Smith i VB nr 2 kommer Cuba på tal och det sägs några ord om att man där begränsar medborgarnas möjlighet att kommunicera med omvärlden via Internet.

Det är sant att medborgarnas rättigheter på Cuba inte är fullständiga och det kan man beklaga. Det kan förklaras (men inte ursäktas) med det femtioåriga näst intill krigsliknande förhållandet till närmsta grannen i norr som inte har skytt några medel att destabilisera landet. För tillfället är det visserligen inte lönnmord och militära aktioner som gäller utan pengar och propagandasurser, ungefär liknande dem USA satte in när Rest-Jugoslavien skulle knäckas. Vad gäller tillgång till information har man i alla år på Cuba kunnat lyssna till amerikansk radio och åtminstone i de högre husen i Havanna se på amerikansk TV – det är bara 12 mil till Key West. Där emot är det förstås så att man kan inte starta en egen tidning eller ett eget politiskt parti.

Betalt i dollar

Bakgrunden den här gången är pressuppgifter från den internationella biblioteksorganisationen IFLA som är engagerad i frågor om yttranderätt. Cuba har i januari infört regeln att uppkoppling till Internet ska göras i dollar och att man ska ha tillstånd för att använda sig av telefonnätet för Internettrafik. Det är inte särskilt sympatiska regler, men jag tycker de ska ses i ett större sammanhang.

Det avgörande är nog det klena och åldrande telefonnätet, med bara sex telefoner per 100 invånare. Bakgrunden till det är faktiskt den amerikanska blockaden: Cuba har väsentligen ett gammalt amerikanskt telefonnät, men sedan 1962 har man inte kunnat få amerikanska reservdelar p.g.a. blockaden. Vad

gäller Internet har man på Cuba nu 1100 domänadresser, man 480.000 e-postkonton och uppskattat antalet PC-ar till 270.000 – allt detta siffror som framlades för världskonferensen om informationssamhället i Geneve i december i fjor.

Utrustning från Kina

Jag tycker det är viktigt att ha kvar perspektivet på Cuba som ett fattigt land. Men det är ett land som på ett häpnadsväckande sätt försöker lyfta sig själva i håret ur fattigdomen. Nästan all utrustning som har med Internet att göra är amerikansk och den får Cuba inte köpa, annat än möjligen på dyra omvägar. Man köper dock routrar och liknande från Kina. Naturligtvis har man också svårigheter att koppla in sig: Cuba har sedan länge försökt få till stånd en optisk fiberkabel till Florida, men USA har sagt nej.

Man ska nog jämföra förhållandena på Cuba med t.ex. Centralamerika: i Guatemala har 0,6 procent tillgång till Internet, i Nicaragua 0,04 procent. Sanningen är att Cuba satsar hårt på Internet, men i första hand för det allmänna: i skolor (alla skolor anges nu ha en PC), i hälsovården, på universitet och forskningsinrättningar. Jag tycker det är en rimlig prioritering.

Sten Henriksson

KOMMUNALPOLITISKT MÅNDAGSMÖTE 2/2: Beredning inför Kommunstyrelsesammanträde. Plats: Partilokal. Tid: 19.00-21.15. VÄNSTERPARTIETS ÅRSMÖTE. L.ö. 31.1 kl. 10 prick, Gernandiska lyckals dagcentral, Helgeandsgatan.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Göran Persson, Gunnar Sandin (red.) och Kajsa Theander. Nästa redaktör Gunnar Sandin, 135899.

Manus sänds per post till Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123, tel 046-138213.

Manus mottas gärna i form av Worddokument (.doc), RTF eller ren text på 3,5" diskett. Bifoga helst pappersutskrift. Enklare är att skicka e-post till vbladet.lund@passagen.se. Lämna då gärna två versioner: den raa texten som brev och dokumentet i format enligt ovan som bilaga. Telefon till redaktörerna: Gunnar Sandin 13 58 99 Charlotte Wikander (tjl) 13 96 26 Vid utebliven tidning ring Cecilia Wadenback 13 82 13.